

TİBB qəzeti



Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi



«Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Qanuna dəyişikliklər edildi

2



Koronavirus xəstələrinə yardım göstərən tibb işçilərinin maaşına əlavənin müddəti uzadılıb

3



Səhiyyə Nazirliyi ilə Asiya İnkişaf Bankı arasında birgə təşəbbüslər əhəmiyyətlidir

3

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Cəbrayıl da xəstəxana binasının tikintisində olublar



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva 150 çarpayılıq Cəbrayıl Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının binasının tikintisi ilə tanış olublar. AZƏRTAC xəbər verir ki, səhiyyə naziri Teymur Musayev dövlət başçısına və birinci xanıma görülmüş və nəzərdə tutulan işlər barədə məlumat verib.

2



Azərbaycan və Vatikan arasında səhiyyə sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi diqqət mərkəzindədir

Səhiyyə naziri Teymur Musayev Müqəddəs Vatikanın «Bambino Gesù» Pediatrik Xəstəxanasının prezidenti Titsiano Onestinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Səh. 3

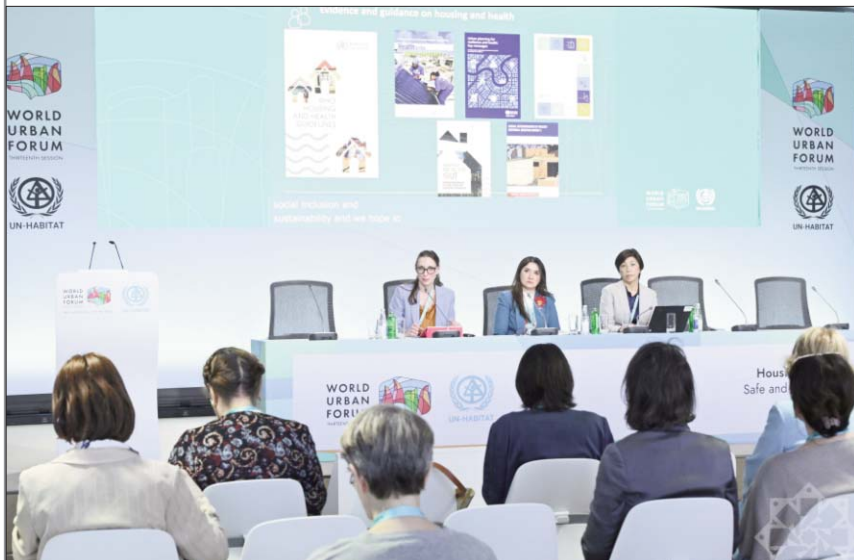
«Azərbaycan əczaçılıq sənayesi: Dünən, bu gün və sabah»

Bakıda II Beynəlxalq Konfransda əczaçılıq sənayesinin gələcəyi müzakirə olundu



Səh. 5-6

WUF13-də mənzil və səhiyyə məsələlərinə dair dialog təşkil edilib



Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun Bakıda keçirilmiş 13-cü Sessiyası (WUF13) çərçivəsində «Davamlı mənzil siyasətləri vasitəsilə səhiyyə nəticələrinin gücləndirilməsi: Mənzil və səhiyyə üzrə çoxsektorlu dialog» təşkil olunub.

4

Türk dünyasının aparıcı kardioloq və süni intellekt mütəxəssisləri Bakıda bir araya gəliblər



Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi, Akademik C. Abdullayev adına Elmi Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu (ETKİ) və Milli Onkologiya Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə Türk Dövlətlərinin Kardiologiya Konqresi və Birinci Beynəlxalq Süni İntellekt və Robotik Kardiologiya Sammiti keçirilib.

8

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Cəbrayıl da xəstəxana binasının tikintisində olublar



Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva 150 çarpayılıq Cəbrayıl Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının binasının tikintisi ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səhiyyə naziri Teymur Musayev dövlət başçısına və birinci xanıma görülmüş və nəzərdə tutulan işlər barədə məlumat verib.

Qeyd edək ki, bu xəstəxana binasının təməli Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2021-ci ildə qoyulub. Ərazisi 5 hektara yaxın olan xəstəxanada

terapiya, cərrahiyyə, pediatriya, doğum, yoluxucu xəstəliklər, anesteziologiya-reanimasiya, hemodializ və digər şöbələr fəaliyyət göstərəcək. Bundan başqa, poliklinika, şüa-

diaqnostika, funksional-diaqnostika, fizioterapiya və tibbi bərpa şöbələri, klinik diaqnostika laboratoriyası yaradılacaq. Hazırda əsas bina ilə yanaşı, yoluxucu xəstəliklər, he-

modializ və poliklinika korpusları, təcili tibbi yardım stansiyası, həmçinin Cəbrayıl Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin və digər binaların inşası davam etdirilir.



JBA GROUP
Healthcare Solutions

**TİBBİ AVADANLIQLARIN SATIŞI, QURAŞDIRILMASI
VƏ TEXNİKİ DƏSTƏYİ**

📍 Bakı şəh., Nəsimi ray.,

Abdolvahab Salamzadə küçəsi, 112A/76

✉ info@jba.az

🌐 www.jba.az

☎ (+99412) 525 55 52

📞 (+99477) 525 55 52

«Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Qanuna dəyişikliklər edildi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev «Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində və «Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Qanunu imzalayıb.

Yeni Qanuna əsasən, Əmək Məcəlləsinin 48-ci maddəsinə aşağıdakı məzmununda 5-2-ci və 5-3-cü hissələr əlavə edilib:

«5-2. Siyahısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilən narkoloji xəstələr üçün fəaliyyət məhdudiyyəti nəzərdə tutulmuş peşə növlərinə və vəzifələrə işə qəbul edilərkən işçilər dövlət narkoloji tibb müəssisəsi tərəfindən verilmiş tibbi müayinə (tibbi yoxlama) haqqında rəy təqdim etməlidirlər.

5-3. Bu maddənin 5-ci hissəsinin birinci abzasının birinci cümləsində nəzərdə tutulmuş arayış və 5-2-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş rəy olmadan işçinin müvafiq peşə və vəzifəyə işə qəbul edilməsi qadağandır».

Həmçinin Məcəllənin 74-cü maddəsinin 1-ci hissəsinə aşağıdakı məzmununda «g» və «ğ» bəndləri əlavə olunub:

«g) tibbi müayinə (tibbi yoxlama) haqqında rəyə əsasən narkoloji xəstə olan şəxslə narkoloji xəstələr üçün fəaliyyət məhdudiyyəti nəzərdə tutulmuş peşə növlərinə və vəzifələrə işə qəbul edilməsi ilə bağlı əmək müqaviləsinin bağlanıldığı aşkar edildikdə və ya belə peşə növləri və vəzifələr üzrə əmək münasibətləri dövründə tibbi müayinə (tibbi yoxlama) zamanı şəxsin narkoloji xəstə olması müəyyən edildikdə;

ğ) işçinin səhhətinə, sağlamlığına mənfi təsir göstərən amillər olan ağır, zərərli və təhlükəli əmək şəraitli iş yerlərində, habelə əhalinin sağlamlığının mühafizəsi məqsədilə qida sənayesi, ictimai iaşə, səhiyyə, ticarət və bu qəbildən olan digər iş yerlərində sağlamlıq haqqında tibbi arayışı olmayan şəxslə əmək müqaviləsinin bağlanıldığı aşkar edildikdə, belə şəxslərin əməyindən istifadə olunmasına yol verilməyən hallarda».

Eyni zamanda, Əmək Məcəlləsinin 226-cı maddəsinə əlavə edilən 1-1-ci hissədə deyilir ki, «Narkoloji xəstələr üçün fəaliyyət məhdudiyyəti nəzərdə tutulmuş peşə növlərinə və vəzifələrə işə qəbul edilməsi ilə bağlı işçilərlə əmək müqaviləsi bağlanılarkən onların ilkin tibbi müayinədən (tibbi yoxlamadan), sonralar işə vaxtaşırı, habelə əmək funksiyasını yerinə yetirməsi zamanı davranışında insan psixikasına təsir göstərən maddənin təsiri altında olmasına əsaslı şübhələr yarandığı halda əsaslandırılmaqla dərhal tibbi müayinədən (tibbi yoxlamadan) keçməsi işəgötürənin hesabına təmin edilməlidir. Həmin şəxslər tibbi müayinədən (tibbi yoxlamadan) «Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq keçirlər».

Məcəlləyə dəqiqləşdirmə xarakterli digər dəyişikliklər də olunub.

Yeni Qanuna əsasən, «Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 24.3-cü maddəsinin birinci cümləsinə «olmayaraq» sözündən sonra «, habelə əmək funksiyasını yerinə yetirməsi zamanı davranışında insan psixikasına təsir göstərən maddənin təsiri altında olmasına əsaslı şübhələr yarandığı halda əsaslandırılmaqla dərhal» sözləri əlavə edilib.

(Davamı 3-cü səhifədə)

«Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Qanuna dəyişikliklər edildi

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Dövlət başçısı «Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində və «Narkoloji xidmət və nəzarət haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2026-cı il 27 aprel tarixli 394-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 15 aprel tarixli 122 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman da verib.

Sənəddə müəyyən edilir ki, Əmək Məcəlləsinin 48-ci maddəsində müvafiq icra hakimiyyəti orqanı deyildikdə hansı halda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, hansı

halda isə Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

Həmçinin Nazirlər Kabinetinə tapşırıqlı ki, yeni Qanunun tələbləri nəzərə alınmaqla, «İşçinin səhhətinə, sağlamlığına mənfi təsir göstərən amillər olan ağır, zərərli və təhlükəli əmək şəraitli iş yerlərində, habelə əhəlinin sağlamlığının mühafizəsi məqsədi ilə qida sənayesi, ictimai iaşə, səhiyyə, ticarət və bu qəbildən olan digər iş yerlərində əmək müqaviləsi bağlanılarkən işçilərin sağlamlığı haqqında tibbi arayış tələb olunan peşələrin (vəzifələrin) iş yerlərinin Siyahısı»nın təkmilləşdirilməsinə dair, eləcə də «Narkoloji xəstələr üçün fəaliyyət məhdudluğu nəzərdə tutulmuş peşə növlərinin və vəzifələrin Siyahısı və məhdudluğun müddəti»ndə narkoloji xəstələr üçün məhdudluğun müddətinin müvafiq peşə növləri və vəzifələr üzrə təkmilləşdirilməsinə dair zəruri tədbirlər görsün.

Koronavirus xəstələrinə yardım göstərən tibb işçilərinin maaşına əlavənin müddəti uzadılıb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov koronavirus xəstələrinə yardım göstərən tibb işçilərinin əməkhaqqına əlavənin ödənilməsi müddətinin uzadılması ilə bağlı iki Qərar imzalayıb.

Birinci sənəd «Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında Qərardır. Bu dəyişikliyə görə, COVID-19-la mübarizə üzrə çalışanların maaşlarına əlavənin müddəti 2026-cı il iyulun 1-dək uzadılıb.

Qəbul edilmiş ikinci sənəd



nədə əsasən, «Bakı şəhər Baş Səhiyyə İdarəsinin tabeliyində yaradılmış xüsusi ambulator tibb məntəqələrində yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxmuş xəstələrə ambulator-poliklinik yardım göstərən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən

edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 23 iyul tarixli 262 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilib. Yeni qərara görə, adı çəkilən kateqoriyadan olan tibb işçilərinin əməkhaqlarına əlavələr də 2026-cı il iyulun 1-dək ödəniləcək.

Azərbaycan və Vatikan arasında səhiyyə sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi diqqət mərkəzindədir

Səhiyyə naziri Teymur Musayev Müqəddəs Vatikanın «Bambino Gesù» Pediatrik Xəstəxanasının prezidenti Titsiano Onestinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, görüşdə Vatikanla səhiyyə, o cümlədən pediatriya sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi, həmçinin uşaq sağlamlığının qorunmasına dair birgə təşəbbüslər müzakirə olunub.

Səhiyyə naziri Teymur Musayev bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən uğurlu xarici siyasət nəticəsində Azərbaycan ilə Vatikan arasında münasibətlər yüksək səviyyədə inkişaf edir. Dövlətimizin başçısı tərəfindən humanitar və mədəniyyətlərarası dialoqa verilən xüsusi önəm iki ölkə arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə mühüm töhfə verir.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Vatikanla əlaqələrin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən layihələrin xüsusi əhəmiyyət daşıdığını vurğulayan nazir Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Vatikanla bir sıra tarixi və dini abidələrin bərpasının həyata keçirildiyini, humanitar əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdirildiyini vurğulayıb.



Nazir diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan səhiyyə sistemi son illərdə genişmiqyaslı islahatlar və dövlət proqramları nəticəsində əhəmiyyətli inkişaf yolu keçib: «Ölkədə müasir tibb infrastrukturunu yaradılıb, yeni xəstəxana və ixtisaslaşmış tibbi mərkəzlər istifadəyə verilib, rəqəmsal səhiyyə həllərinin tətbiqi genişləndirilib. Xüsusilə pediatriya, talassemiya, ana və uşaq sağlamlığı sahələrində mühüm nailiyyətlər əldə olunub».

Teymur Musayev qeyd edib ki, Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycanın Səhiyyə Nazirliyi və «Bambino Gesù» pediatrik xəstəxanası arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumu tərəflər arasında əməkdaşlığı daha da gücləndirir. Memorandum çərçivəsində pediatriya sahəsində təcrübə mübadiləsi, birgə elmi tədqiqat layihələrinin həyata keçirilməsi, tibbi heyətin peşəkar hazırlığı və Azərbaycanda uşaq sağlamlığı xidmətlərinin inkişafı nəzərdə

tutulur. «Bambino Gesù» pediatrik xəstəxanası kimi dünya səviyyəli nüfuzlu tibb müəssisəsi ilə əməkdaşlıq Azərbaycanda pediatriya xidmətlərinin inkişafına mühüm töhfə verəcək.

Öz növbəsində, Titsiano Onesti Azərbaycanda səhiyyə sahəsində əldə olunan nailiyyətləri yüksək qiymətləndirib. O, xüsusilə talassemiya və digər irsi xəstəliklərin idarə olunması sahəsində Azərbaycanın təcrübəsinin diqqətçəkən olduğunu vurğulayıb və imzalanan Memorandumun gələcəkdə uğurlu birgə layihələrin həyata keçirilməsinə imkan yaradacağını qeyd edib.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyətinin nazirliyin K.Fərəcova adına Elmi Tədqiqat Pediatriya İnstitutunda, Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzində, Elmi Tədqiqat Mamalıq və Ginekologiya İnstitutunda, Azərbaycan Tibb Universitetində görüşlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Səhiyyə Nazirliyi ilə Asiya İnkişaf Bankı arasında birgə təşəbbüslər əhəmiyyətlidir

Səhiyyə naziri Teymur Musayev Asiya İnkişaf Bankının (AİB) Sektorlar Departamenti 3-ün (SD3) Baş direktoru Kristin Enqstromun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Səhiyyə Nazirliyindən verilən məlumata görə, Teymur Musayev bildirib ki, Azərbaycan hökuməti səhiyyə sisteminin dayanıqlı inkişafı, tibb infrastrukturunun modernləşdirilməsi və əhəlinin keyfiyyətli tibbi xidmətlərə çıxışının təmin olunmasını prioritet istiqamət kimi müəyyən edib. Nazir qeyd edib ki, son illərdə ölkədə tibb müəssisələrinin müasirləşdirilməsi, rəqəmsal həllərin tətbiqi istiqamətində mühüm addımlar atılıb.

Teymur Musayev həmçinin vurğulayıb ki, AİB ilə əməkdaşlıq səhiyyə sektorunda həyata keçirilən islahatların daha effektiv icrasına və beynəlxalq təcrübənin tətbiqinə mühüm töhfə verir. O, gələcəkdə innovativ layihələrin, xüsusilə regional səhiyyə infrastrukturunun inkişafı və tibbi kadr potensialının gücləndirilməsi sahəsində birgə təşəbbüslərin əhəmiyyətini qeyd edib.

Öz növbəsində, Kristin Enqstrom Azərbaycan hökumətinin səhiyyə sahəsində həyata keçirdiyi islahatları yüksək qiymətləndirib və AİB-in bu proseslərə dəstək verməyə hazır olduğunu vurğulayıb. O, insan kapitalının inkişafı və sosial sektor layihələri baxımından Azərbaycanla əməkdaşlığın strateji əhəmiyyətini qeyd edib, xüsusilə ana və uşaq sağlamlığı, tibbi kadrların hazırlanması və innovativ tibbi texnologiyaların tətbiqi sahəsində yeni birgə təşəbbüslərə maraq göstərüb.

Müasir, müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu, görkəmli dövlət xadimi, xalqımızın dahi oğlu və ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 103 illiyi münasibətilə səhiyyə ictimaiyyəti Ulu Öndərin əziz xatirəsini böyük ehtiramla yad edib.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin verdiyi məlumata görə, Nazirliyin rəhbərliyi və kollektivi Fəxri xiyabana gələrək Heydər Əliyevin xatirəsini anıb, məzarı önünə gül dəstələri düzüb.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın xatirəsi də ehtiramla yad edilib, məzarı önünə tər çiçəklər düzülüb.

Həmçinin dövlət və ictimai xadim Əziz Əliyevin, professor Tamerlan Əliyevin məzarları üzərinə də tər çiçəklər qoyulub.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev ölkəmizin milli səhiyyəsinin inkişafına həmişə xüsusi diqqət və qayğı göstərmişdir. Azərbaycanda peşəkar tibbi kadrların hazırlanması, səhiyyə ocaqlarının bərpa olunaraq və müasir avadanlıqlarla təchiz edilərək istifadəyə verilməsi, yeni mərkəzlərin inşası və bu sahədə qazanılan böyük nailiyyətlər Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib



Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun Bakıda keçirilmiş 13-cü Sessiyası (WUF13) çərçivəsində «Davamlı mənzil siyasətləri vasitəsilə səhiyyə nəticələrinin gücləndirilməsi: Mənzil və səhiyyə üzrə çoxsektorlu dia-loq» təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, «One UN» tədbiri çərçivəsində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Avropa üzrə İqtisadi Komissiyası, Ətraf Mühit Proqramı, Məskunlaşma Proqramı, Uşaq Fondu (UNICEF), Fəlakət Risklərinin Azaldılması Ofisi və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) mütəxəssisləri bir araya gələrək, mənzil siyasəti, sosial inklüzivlik, dayanıqlılıq və iqlimə davamlılıq, həmçinin bu amillərin şəhər mühitində sağlamlığa təsirləri mövzusunda dia-loq aparıblar.

Tədbirdə çıxış edən ÜST nümayəndəsi Natali Roebbel bildirib ki, yaş, cins, etnik mənsubiyyət, əlillik kimi sosial-demografik amillər, eləcə də sər-vət, gəlir və imkanlar kimi iqtisadi amillər insanların mənzil baxımından nəyə gücünün çatmadığını müəyyən edən əsas faktorlar sırasındadır. Bu isə həm mənzilin növünə və keyfiyyətinə, həm də isitmə, su və texniki xidmət kimi xərclərə təsir edir. Bir addım da irəli getsək, bu amillər mənzilin konkret xüsusiyyətlərini formalaşdırır.

ÜST rəsmisi burada bir məqama diqqət çəkib: «Biz mənzil dedikdə yalnız başımızın üzərindəki damı nəzərdə tuturuq. Mənzil, əslində, tikili mühit, daxili məkan və insanların yaşadığı ətraf mühit deməkdir.

WUF13-də mənzil və səhiyyə məsələlərinə dair dia-loq təşkil edilib

Yəni bu anlayış şəhər, məhəllə və ümumi yaşayış konteksti ilə sıx bağlıdır. Digər vacib məqam isə odur ki, mənzil yalnız fiziki məkan deyil, həm də orada yaşayan insanlarla bağlıdır. Bu, bütün bu amillərin qarşılıqlı təsiri nəticəsində formalaşan bir sistemdir. Əlçatanlıq, istilik izolyasiyası, enerji təminatı və yaşayış sahəsi kimi xüsusiyyətlər sağlamlıq üçün risk faktorlarına çevrilə və insanlara birbaşa təsir göstərə bilər».

Natali Roebbel vurğulayıb ki, sağlamlıq dedikdə yalnız fiziki sağlamlıq nəzərdə tutulmur: «Mənzil şəraiti insanların psixoloji sağlamlığına da ciddi təsir göstərir. Bu amillər yalnız sağlamlığa deyil, eyni zamanda, təhsil nəticələrinə, iqtisadi məhsuldarlığa və sosial bərabərliyə də təsir edir».

ÜST nümayəndəsi qeyd edib ki, urbanizasiya sürətləndikcə şəhərlərdə mənzil problemləri daha da kəskinləşir. O bildirib ki, mənzil iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə kontekstində də mühüm rol oynayır. Enerji səmərəliliyi, iqlimə uyğunlaşma və dayanıqlı şəhər planlaşdırması baxımından mənzil sektoru əsas sahələrdən biridir: «Bu gün biz tez-tez yoluxucu və qeyri-yoluxucu xəstəliklərdən danışırıq. Əksər hallarda mənzil məsələsini daxili hava çirklənməsi kimi problemlərlə əlaqələndiririk. Lakin bir çox ölkələrdə, xüsusilə şəhər mühitində mənzil və mənzil siyasəti yenidən ortaya çıxan xəstəliklərin qarşısının alınmasında

mühüm rol oynaya bilər. Mənzil sosial məsələdir. Məsələn, sıxlıq ciddi problemdir. Sıx yaşayış şəraiti vərəm kimi xəstəliklərin yayılmasına səbəb ola bilər. Amma heç kim köntüllü olaraq sıx şəraitdə yaşamır, bu, sosial şəraitin nəticəsidir. Bu baxımdan mənzil ətraf mühit, sosial və iqtisadi amillərin kəşismə nöqtəsində dayanır».

BMT-nin Ətraf Mühit Proqramının (UNEP) Şəhərlər bölməsinin rəhbəri Gülnarə Roll bildirib ki, UNEP binalara ilk növbədə iqlim və ətraf mühit prizmasından baxır: «Binalar və tikinti sektoru qlobal enerji mənzili karbon emissiyalarının 34 və enerji istifadəsinin 32 faizini təşkil edir. Bu sektor emissiyalar baxımından yüksək təsirə malik olduğuna görə, bu sektorun karbon emissiyalarını azaltmaq üçün çalışırıq. Eyni zamanda, düşünürəm ki, burada sizinlə daha sıx əməkdaşlıq etməliyik. Çünki sağlamlıq aspekti çox vacibdir. İnsanlar məhz bu binalarda yaşayırlar və binaların 70 faizi yaşayış məqsədlidir. Məsələn, soyutma və bina proqramlarımız çərçivəsində ekstremal istilərlə işləyirik. Bu artıq bütün BMT agentliklərinin cəlb olunduğu bir sahədir, çünki Baş katib ekstremal istilərlə bağlı çağırışı olmuşdu və hamımız fəaliyyətlərimizi uyğunlaşdırmışıq».

«Davamlı mənzil siyasətləri vasitəsilə səhiyyə nəticələrinin gücləndirilməsi» sessiyasına videomüraciət formatında qoşulan UNICEF-in Ətraf Mühit Sağlamlığı bölməsinin rəhbəri Ab-

heet Solomon bildirib ki, mənzil haqqında danışarkən üç əsas ölçüyə baxmaq lazımdır: təhlükəsiz mənzilə çıxış, adekvat yaşayış şəraiti və ətraf mühit riskləri, o cümlədən iqlim dəyişikliyi. Bu amillər üçü birlikdə insanın inkişafını ana bətnindən yeni-yetməlik dövrünə qədər formalaşdırır, həyat boyu onun sağlamlığına, təhsilinə və potensialına təsir göstərir: «Birinci ölçü təhlükəsiz mənzilə çıxışıdır. Dünyada milyonlarla uşaq üçün təhlükəsiz ev əlçatmazdır. Bunun səbəbləri yoxsulluq, münafişələr və sistemlərin zəifliyidir. Ailələr dağılır və uşaqlar qeyri-rəsmi yaşayış məntəqələrinə, məcburi köçkünlüyə və evsizlik reallığına sürüklənirlər. Belə qeyri-sabit şəraitdə uşağın təhsili dayanır, təhlükəsizlik hissi itirir və o, həssaslıq dövründən çıxmaqda çətinlik çəkir».

İkinci ölçü yaşayış şəraiti-dir. Qlobal miqyasda 1,5 milyarddan çox insan qeyri-adekvat və dağılmış mənzillərdə yaşayır. Həmin böyük rəqəmin arxasında təmiz su, təhlükəsiz enerji və möhkəm dam kimi əsas ehtiyaclardan məhrum milyonlarla uşaq dayanır. Bu əsas təminatlar olmadıqda, ev xəstəliklərinin yayılması üçün təhlükəli mühitə çevrilir. Əgər biz bu əsasları düzəltməsək, bütöv bir nəslin inkişafına zərər vurmuş olarıq.

Üçüncü ölçü uşağın ətraf mühitidir. Uşaqlar həm evin daxilində, həm də kənarında görünməyən təhlükələrlə əhatə olunurlar. Onlar zərərli hava, nəqliyyat tüstüsü və yandırılan

tullantıların təsirinə məruz qalırlar. Qurğuşunla zəhərlənir, kiflə boğulur və çirklənmiş torpaqda yaşamağa məcbur olurlar. İqlim dəyişikliyi fonunda isə ekstremal istilər və dağdıcı daşqınlarla üzlaşırlar, eyni zamanda, təhlükəsiz yaşıl məkanlardan məhrum olurlar.

Beləliklə, mənzil sadəcə sığınacaq deyil. Bu, ictimai sağlamlıq böhranı, sosial bərabərlik məsələsi və uşağın fundamental hüququdur. Həmin vəziyyəti dəyişmək üçün biz daha əlçatan mənzillərə çıxışı genişləndirməli, onları təmiz su, təmiz hava və iqlim qorunması ilə təmin etməliyik. Siyasətlərimizi yenidən nəzərdən keçirməli, uşaqların sağlamlığını birbaşa şəhər planlaşdırmasına daxil etməli və dayanıqlı şəhərləri əsasdan qurmalıyıq. Ən əsası isə həssas və unudulmuş icmaları dəstəkləməliyik».

Abheet Solomonun sözlərinə görə, uşaq üçün ev sadəcə bir bina deyil, onun bütün dünyasıdır. Lakin ev mövcud olmadıqda və ya təhlükəsiz olmadıqda, bu, uşağın sağlamlığını, inkişafını və psixoloji rahatlığını zədələyir.

«Heç bir uşaq onu qorumaq üçün nəzərdə tutulmuş yerdə - evində zərərli hava, təhlükəli su və ya ekstremal istilərlə mübarizə aparmalı deyil. Bunlar kiçik çiyinlər üçün çox ağır yüklərdir. Təhlükəsiz ev lüks deyil, bu, həyat xəttidir, hər bir uşağın yaşamaq, inkişaf etmək və həqiqətən, çiçəklənmək üçün ehtiyac duyduğu sığınacaqdır. Uşaqlar yetkinlər deyillər. Onlar inkişaf edən bədənlərə malikdirlər, daha çox hava udurlar və dünyanı bizdən daha dərindən mənimsəyirlər. Ana bətnindən yeni-yetməlik dövrünə qədər onlar son dərəcə həssasdırlar».

(Davamı 7-ci səhifədə)

«Azərbaycan əczaçılıq sənayesi: Dünən, bu gün və sabah»

Bakıda II Beynəlxalq Konfransda əczaçılıq sənayesinin gələcəyi müzakirə olundu



Heydər Əliyev Mərkəzində «Azərbaycan Əczaçı İstehsalçılar Assosiasiyası» İctimai Birliyinin təşkilatçılığı, Səhiyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi və Macarıstanın ölkəmizdəki səfirliyinin dəstəyi ilə «Azərbaycan əczaçılıq sənayesi: Dünən, bu gün və sabah» adlı II Beynəlxalq Konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda dövlət qurumlarının nümayəndələri, xarici ekspertlər və yerli əczaçılıq sənayesi istehsalçıları bir araya gələrək, Azərbaycanın əczaçılıq sektorunun mövcud vəziyyəti, inkişaf perspektivləri, yerli istehsalın gücləndirilməsi istiqamətləri, eləcə də qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin tətbiqi imkanları ətrafında geniş çıxışlar edib və müzakirələr aparıblar.

Konfransın açılışında çıxış edən **səhiyyə naziri Teymur Musayev** əczaçılıq sənayesinin keçdiyi inkişaf yoluna toxunaraq bildirib ki, sənayenin bu sahəsinin inkişafı milli səhiyyə sisteminin dayanıqlığının əsas sütunlarından biridir, eyni zamanda, iqtisadiyyatın diversifikasiyası və innovasiyaların tətbiqinin aparıcı hərəkətverici qüvvəsidir: «Müstəqilliyimizin ilk illərindən əczaçılıq sənayesinin inkişafı üçün əməli addımlar atılıb, əczaçılıq sahəsinin institusional əsasları formalaşdırılıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi dövründə ilk əczaçılıq istehsalı müəssisələri qurulub. «Əczaçılıq fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunub, «Əczaçılıq sənayesinin inkişafı konsepsiyası» hazırlanıb».

Nazir bildirib ki, hazırda ölkəmiz Prezident İlham Əliyevin müdrik siyasəti və gərgin zəhməti sayəsində hər sahədə inkişaf edir. O cümlədən səhiyyə və

əczaçılıq sektorunda da mühüm nailiyyətlər əldə olunur: «Ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artması maliyyə resurslarını sosial tərəqqiyə, əhəlinin rifah vəziyyətinin yüksəldilməsinə yönəltməyə imkan verir. Bu tərəqqini ön bariz şəkildə ölkə səhiyyəsinin inkişafında, dövlətin əhəlinin sağlamlığına diqqət və qayğısında görmək mümkündür. Güclü əczaçılıq sənayesi yalnız iqtisadi uğur deyil, həm də sağlam cəmiyyətin təməlidir. Bu illər ərzində Tarif Şurası yaradılıb, «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilib, yüksək rəqabət qabiliyyətli məhsulların istehsalına imkan yaradan sənaye parkları fəaliyyətə başlayıb, yerli istehsalın təşviqi məqsədilə stimullaşdırıcı tədbirlər həyata keçirilib».

Onun sözlərinə görə, milli qanunvericilikdə son illərdə aparılan islahat tədbirləri, əlverişli biznes mühiti, cəlbedici investisiya şəraiti əczaçılıq sənayesinin inkişafı üçün geniş imkanlar açır: «Azərbaycan ərazisində yaradılan xüsusi iqtisadi zonalarda müasir texnologiya və avadanlıqlarla təchiz edilmiş əczaçılıq müəssisələri qurulur, xarici tərəfdaşlarla əməkdaşlıq müqavilələri imzalanır. İşğaldan azad edilmiş ərazilər də daxil olmaqla, respublikanın müxtəlif bölgələrində yaradılan sənaye parkları ölkə iqtisadiyyatının inkişafında mühüm rol oynayır. Pirallahı Sənaye Parkında yaradılan «Diamed», «Rfarm» kimi dərman istehsal zavodları, ötən ilin noyabr ayında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə açılışı olmuş «Scandens» əczaçılıq müəssisəsi fəaliyyətlərini əczaçılıq məhsullarına olan daxili tələbatı ödəməyə və gələcəkdə ixrac potensialını artırmağa yönəldib. Hazırda «Gen Pharma» və «Biopharmax Afezco» əczaçılıq müəssisələrinin tikintisi aktiv şəkildə həyata keçirilir, - deyərək nazir qeyd edib.

Teymur Musayev qeyd edib ki, yerli əczaçılıq sənayesinin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən islahatlar, sənaye parklarının yaradılması, xarici investisiyaların cəlb olunması və regionlarda, o cümlədən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə müasir istehsal müəssisələrinin qurulması bu sahənin dayanıqlı inkişafını təmin edir. Nazir çıxışında rəqəmsallaşmanın əhəmiyyətini də xüsusi qeyd edib:

raslanov bildirib ki, əczaçılıq sektorunun inkişafı məqsədilə «Dərman vasitələri haqqında» Qanuna 90-dan çox dəyişiklik edilib. Səhiyyə Nazirliyi və Nazirlər Kabineti tərəfindən qanunun icrası ilə bağlı ciddi işlər görülməyə başlanılıb. Ölkədə dərman qıtlığının aradan qaldırılması, dərman təhlükəsizliyi, keyfiyyətlə bağlı məsələlərin öz həllini tapması üçün xeyli işlər görülüb.

ölkəmizdə görürük».

Onun sözlərinə görə, qlobal səhiyyə və əczaçılıq sənayesinin yeni texnologiyalarla təşəkkül tapması yeni əməkdaşlıq imkanları tələb edir: «Biz Türk Dövlətləri Təşkilatını bu sahədə gözəl fürsət kimi görürük. Bu konfransda beynəlxalq və macar əczaçılıq sənayesinə dair rəqəmsallaşma ilə bağlı təcrübə mübadiləsi aparmaq imkanımız olacaqdır».



«Əczaçılıq sektorunun rəqəmsallaşması tədbirləri çərçivəsində «Elektron resept» platforması istifadəyə verilib. Paralel olaraq, mərhələli şəkildə Təqib və İzləmə Sisteminin tətbiqinə başlanılıb. İlk mərhələdə psixotrop və güclü təsir edən dərman vasitələrinin izlənilməsi həyata keçirilir. Bu rəqəmsal həllər şəffaflığın artırılmasına, nəzarət mexanizmlərinin gücləndirilməsinə və idarəetmənin daha effektiv təşkilinə xidmət edir».

Nazir bildirib ki, qısa müddət ərzində ölkə üzrə tibb müəssisələri, topdan və pərakəndə satış əczaçılıq müəssisələri sistemə inteqrasiya olunaraq koordinasiya fəaliyyəti təmin edilib: «Sistemin başlıca vəzifəsi əhəlinin sağlamlığının qorunmasıdır. Bununla yanaşı, nəzarət orqanları üçün effektiv nəzarət mexanizmi rolunu oynayır, sahibkarlar üçün biznes proseslərini asanlaşdırır, bununla da səhiyyə sisteminə səmərəliliyi əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Əczaçılıq sektorunda baş verən ardıcıl və sistemli islahat tədbirləri əczaçılıq təhsilinin təkmilləşdirilməsini, təhsil proqramlarının müasir çağırışlara uyğunlaşdırılmasını zəruri edir».

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmi-

Komitə sədri bəzi məsələlərin hələ də qaldığını vurğulayaraq qeyd edib ki, bunların gələcəkdə aradan qaldırılması üçün qurumlar öz fəaliyyətini davam etdirəcək: «Dərman vasitələri əhəliyə göstərilən tibbi xidmətin əsas komponentlərindən biridir. Ölkəmizdə yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması sahəsində kifayət qədər böyük işlər görülüb. Azərbaycana dərman preparatları gətirmək üçün lisenziyalar kifayət qədər sadələşdirilib. Bəzi dərmanlar üçün elektron təqib sistemi fəaliyyətə başlayıb».

Macarıstanın Azərbaycan-dakı səfiri Tamaş Yojef Torma açılış mərasimindəki çıxışında deyib ki, son illər ərzində Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinin təşəkkül tapmasının şahidiyik. Ötən ilin payızında Prezident İlham Əliyev tərəfindən «Scandens» əczaçılıq müəssisəsinin açılması tarixi bir hadisədir.

Səfir Macarıstanın iki böyük əczaçılıq şirkətinin Azərbaycanda təmsil olunduğunu qeyd edib. O bildirib ki, Macarıstanın Azərbaycana ixracının yarısı əczaçılıq məhsullarının payına düşür: «Macarıstanın 10 aparıcı əczaçılıq şirkəti var. Bunun yerli dərman istehsalı və onun milli iqtisadiyyata müsbət təsirini əyani olaraq

Tədbirdə çıxış edən **İqtisadiyyat nazirinin müavini Səməd Bəşirli** vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi iqtisadi inkişaf strategiyasına uyğun olaraq həyata keçirilən yeni yanaşmalar, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və əlverişli biznes mühitinin yaradılması qeyri-neft sənayesinin, o cümlədən əczaçılıq sənayesinin inkişafına şərait yaradır: «Dərman sənayesi yalnız iqtisadiyyatın bir sahəsi deyil, ictimai sağlamlığın strateji təminat mexanizmidir və Azərbaycanın bu istiqamətdə atdığı addımlar, həyata keçirilən investisiya layihələri və tənzimləmə islahatları ölkəmizin dərman təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə xidmət edir».

Nazir müavininin sözlərinə görə, statistik məlumatlar göstərir ki, ölkəmizin dərman bazarında yerli istehsal ümumi istehlakın təxminən 2-3 faizi ətrafındadır: «Son illərdə dərman bazarında orta illik artım tempi təxminən 2,7 faiz olub və Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına əsasən, ötən il Azərbaycanda 15,7 milyon manatlıq dərman məhsulları istehsal edilib.

(Davamı 6-cı səhifədə)

(Əvvəli 5-ci səhifədə)

Bu istehsal əvvəlki illə müqayisədə 80 faizə qədər artım deməkdir, amma ümumi istehlakla müqayisədə, təbii ki, kiçik rəqəmdir. Bizim illik dərman idxalımız topdansatış qiymətləri ilə 500 milyon dollar ətrafındadır. Ümumiyyətlə, topdan qiymətləri ilə dərman bazarımız 1,3 milyard manat ətrafındadır və burada əsas məqsədimiz istehlakın böyük bir hissəsini yerli istehsal hesabına təmin etməkdir. Bu, sadəcə iqtisadiyyatın diversifikasiyası deyil, eyni zamanda, bizim üçün strateji bir hədəfdir. 2016-cı ildə qurulan Pirallahı Sənaye Parkında artıq mövcud və icra olunan layihələrin dəyəri 150 milyon manat ətrafındadır. Pirallahı Sənaye Parkından kənarında yerləşən müəssisələrdə bu layihələrin dəyəri təxminən 300 milyon manat ətrafındadır. Əczaçılıq sənayesi ilə bağlı ilk ciddi addımlar son dövrlərdə Pirallahı Sənaye Parkının yaradılması ilə başladı. Xüsusilə 2020-ci ildən sonra ölkəmizdəki əczaçılıq layihələrinə xarici və yerli investorların marağının artdığını müşahidə edirik. Bu, Azərbaycanın həm mövqelərinin möhkəmlənməsi ilə bağlıdır, həm də COVID-dən sonra təchizat zəncirlərində olan həssaslıqla əlaqədar investorlar daha etibarlı ölkələrə gəlib, orada fəaliyyət göstərmək istəyirlər».

Iqtisadiyyat Nazirliyi yanında Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov çıxışında qeyd edib ki, əczaçılıq sektorunun inkişafı ölkəmizdən valyuta axınının azalmasına və yeni sərmayələrin cəlb edilməsinə xidmət edir: «2026-cı ilin birinci rübündə Azərbaycana 125 milyon ABŞ dolları həcmində əczaçılıq məhsulları idxal edilib. Bu amil, bir tərəfdən, idxaldan asılılığa işarə etsə də, digər tərəfdən, ölkəmizdə əczaçılıq sənayesinin inkişafı üçün böyük imkanların olduğunu göstərir. Çünki istehsal ediləcək məhsullar üçün alıcı axtarışlarına çıxmağa ehtiyac qalmayacaq».

KOBİA İdarə Heyətinin sədri bildirib ki, əldə olan imkanlardan səmərəli istifadə etməklə həm daxili bazarın ehtiyaclarını qarşılamaq, həm də məhsulları ixrac etmək mümkündür: «Artıq son illərdə biz qeyd edilən müsbət tendensiyanın şahidi oluruq. Belə ki, bu ilin yanvar-mart ayları ərzində Azərbaycan təxminən 1 milyon ABŞ dolları dəyərində əczaçılıq məhsulları ixrac edib ki, bu da ötən illə müqayisədə 18,5 faiz çoxdur. Tibbi məhsullarla özünü təmin etmə dərman təhlükəsizliyi və iqtisadi dayanıqlıq baxımından strateji əhə-

«Azərbaycan əczaçılıq sənayesi: Dünən, bu gün və sabah»



miyyət kəsb edir. 2020-ci ildə baş vermiş qlobal pandemiya bu məsələnin vacibliyini bir daha diqqətə çatdırıb. Azərbaycanda həm pandemiya dövründə, həm ondan əvvəl istər əczaçılıq sənayesinin, istərsə də tibb sənayesinin inkişafı ilə bağlı əhəmiyyətli işlər görülüb. Ölkədə əczaçılıq sənayesinə son illərdə ciddi investisiyalar cəlb olunub. Təkcə Pirallahı Sənaye Parkında investisiya portfeli təxminən 130 milyon manatdır. Sənaye parklarından kənarında da bu sahədə genişmiqyaslı işlər görülür. Ələt Azad İqtisadi Zonasında həyata keçirilən layihə də Azərbaycanda müxtəlif tibbi məhsulların istehsalının genişləndirilməsini nəzərdə tutur. Qlobal prizmadan baxdıqda, mikro, kiçik, orta biznes subyektləri əczaçılıq sənayesində innovasiyaların hərəkətverici qüvvəsi hesab olunur və xüsusilə yeni dərman kəşflərinin əhəmiyyətli bir hissəsini əhatə edir. Onlar tərəfdaşlıq və texnoloji xidmətlər vasitəsilə böyük əczaçılıq şirkətləri üçün mühüm təchizat həlqəsi rolunu oynayır", - deyərək O. Məmmədov qeyd edib.

Çıxış edənlər ölkədə əczaçılıq sənayesinin dayanıqlı inkişafı üçün yerli istehsalın gücləndirilməsi, əhalinin təhlükəsiz və effektiv dərman vasitələri ilə təminatı, bu sahədə dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının genişləndirilməsi, innovativ texnologiyaların tətbiqi, beynəlxalq təcrübənin mənimsənilməsi və keyfiyyət standartlarının yüksəldilməsinin vacibliyini qeyd ediblər.

Tədbir çərçivəsində həmçinin panel iclaslar da keçirilib.

«Əczaçılıq sənayesinin gələcəyində rəqəmsallaşma və süni intellektin rolu» adlı panel müzakirəyə Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) Budapeşt Ofisinin rəhbəri **Balazs Hendrik** rəhbərlik edib.

Ümumdünya Səhiyyə Təş-

kilatının (ÜST) Avropa Regional Ofisində Əczaçılıq və Texnologiyalar üzrə regional məsləhətçi Rasmus Gje-



sinq əsas mesajın dövlətlər və təşkilatlar arasında əməkdaşlıq olduğunu vurğulayıb və maraqların bir müstəvidə birləşməsinin vacibliyindən danışıb.

Azərbaycan səhiyyə nazirinin müşaviri Rüfət Hacıbəyov çıxış edərək bildirib ki, səhiyyə sahəsinin rəqəmsallaşdırılması Səhiyyə Nazirliyinin fəaliyyətində əsas prioritet istiqamətlərdən birini təşkil edir: «Səhiyyə sektorunun rəqəmsal transformasiya strategiyası çərçivəsində nazirlik tərəfindən Vahid Səhiyyə İnformasiya Sistemi (VSİS) yaradılıb və uğurla tətbiq olunur».

Rüfət Hacıbəyov həmçinin vurğulayıb ki, əczaçılıq sektorunun rəqəmsallaşdırılmasına 2023-cü ildən başlanılıb: «Tətbiq edilən bu sistemlərin əsas məqsədi dərman dövriyyəsinə nəzarətin gücləndirilməsi, saxta məhsullarla mübarizə, əczaçılıq bazarında şəffahlığın artırılması və göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsidir».

Macarıstanın «Rixter Geodeon» şirkətinin regional direktoru Andras Orosz çıxışında istehsal prosesinin avtomatlaşdırılmasından danışıb: «Məqsədimiz proseslərin standartlaşdırılması və insan səhv-

lərinin aradan qaldırılmasıdır. Yaxın 5 il ərzində Macarıstanda bütün istehsal prosesləri vahid proqram əsasında həyata keçiriləcək və robot sistemlər vasitəsilə icra olunacaq».

«Egis» şirkətinin regional direktoru Mikloş Konkoli başlıca məsələnin dəqiqlik olduğunu vurğulayıb: «Söhbət istehsaldan gedirsə, bu, yüksək keyfiyyət və dəqiqliklə seçilməlidir. Ənənəvi süni zəka alətləri konkret bir məsələyə söykənir. Generativ süni zəka isə mobil cihazlarda da var. Onların cavabları isə sual doğurur».

«Login Autonom» şirkəti-

məqsədlə Türkiyə, Özbəkistan, Qazaxıstan və Macarıstanın nümayəndələri çıxış edərək təcrübələrini bölüşüblər.

Türkiyə Dərman və Tibbi Cihazlar Qurumunun rəhbəri Sevinc Ayla bildirib ki, ölkəsində əczaçılıq sənayesi dövlət tərəfindən dəstəklənir: «Türkiyənin regional ixrac mərkəzinə çevrilməsi üçün elmi dairələr, dövlət və sənaye nümayəndələri birlikdə işləyirlər. Türkiyənin dərman təşkilatının əməkdaşlarının böyük əksəriyyəti əczaçı və farmakoloqlardan ibarətdir. Yerli istehsal verilən icazələrin 80 faizini təşkil edir».

Özbəkistanın Səhiyyə Nazirliyi yanında Əczaçılıq Sənayesinin İnkişafı Agentliyinin rəhbəri Bahtiyorjon Rahimov qeyd edib ki, bu ölkədə dərmanlara böyük tələbat var: «İdxalımızın həcmi 2,75 milyard həcmində isə ixracımız var. Hələlik idxal daha böyükdür. Biz daha çox bahalı dərmanları xarici ölkələrdən idxal edirik. İstehsalçılara yeni imtiyazlar tətbiq olunub. Gömrük rüsumları və ƏDV-dən də azad olunublar».

Macarıstanın Səhiyyə Xidmətlərinin İdarəedilməsi Tədris Mərkəzinin direktoru Miklos Szocska ölkəsində səhiyyə xidmətlərinin birsütunlu sistemdən başlayaraq inkişaf etməyə başladığını qeyd edib. O, süni zəkanın ölkəsinin səhiyyə sistemində tətbiqindən danışıb. İlk olaraq süni intellektin imkanlarından mammoqrafiya sahəsində istifadə etməyə başladıklarını vurğulayıb. O, ölkəsində süni zəka müəssisələri yaratmağa başladığını deyib.

Qazaxıstanın Səhiyyə Nazirliyinin Investisiya Layihələri İdarəsinin rəhbəri Minbay Raxat ölkəsində əczaçılıq sənayesinin inkişafından və müasir yanaşmalardan bəhs edib. O, məqsədlərinin hər bir pasiyentin keyfiyyətli dərmanla təmin edilməsi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Konfransda mövcud çağırışların müzakirəsi ilə yanaşı, yerli əczaçılıq sənayesinin inkişafına töhfə vermək üçün ixtisaslaşmış bilik və təcrübə, innovativ yanaşmalar, aktual məsələlər və suallar ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Bu yanaşma yerli istehsalçılar arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin daha dinamik inkişafına və sənaye daxilində sinerjinin güclənməsinə xidmət edir.

Son zamanlar beynəlxalq informasiya məkanında hantavirus infeksiyası ilə bağlı yayılan məlumatlarla əlaqədar Səhiyyə Nazirliyi ictimaiyyətə bildirir ki, ölkəmizdə epidemioloji vəziyyət sabitdir və narahatlıq üçün əsas yoxdur.

Bu barədə Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatda bildirilib ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) məlumatına əsasən, qurum Beynəlxalq Tibbi-Sanitar Qaydalar çərçivəsində müxtəlif ölkələrlə birlikdə profilaktik və sürətli cavab tədbirlərini koordinasiya edir. Qeyd olunur ki, insanlar, adətən, hantavirus daşıyıcısı olan gəmiricilərin sidiyi, nəcisi və ya tüpürçəyi ilə təmas zamanı, o cümlədən gəmiricilərin ifrazatı ilə qarışmış tozun nəfəs yolu ilə qəbul edilməsi nəticəsində yoluxurlar. Virusun insandan insana ötürü-

Səhiyyə Nazirliyi: Azərbaycan hantavirus üzrə endemik bölgə deyil

lməsi son dərəcə nadirdir və yalnız Amerikada rast gəlinən Andes növü ilə əlaqədar müşahidə edilir.

Azərbaycan hantavirus üzrə endemik bölgə hesab olunmur və ölkə ərazisində yaşayan gəmiricilər arasında bu virusa rast gəlinmir. Bu səbəbdən ölkəmizdə hantavirus infeksiyası rutin laborator müayinə panellərinə daxil deyil. Bununla belə, Azərbaycanda həm insan, həm də heyvan sağlamlığı üzrə laboratoriyalarda hantavirusun müayinəsi üçün bütün texniki imkanlar mövcuddur.

«Səhiyyə Nazirliyi bu məsələdə ÜST-nin tövsiyələrini rəhbər tutur və qurumla qarşılıqlı əməkdaşlıq edir. Zəruri olduğu təqdirdə (məsələn, müvafiq

klirik əlamətləri olan və epidemioloji baxımdan riskli ölkələrdən gələn şəxslər olarsa) klinik protokollara uyğun şəkildə müayinələr təşkil ediləcək. Nazirlik epidemioloji vəziyyəti nəzarətdə saxlayır və əhalini yalnız rəsmi mənbələrə istinad etməyə çağırır. Mövcud vəziyyət ölkə əhalisi üçün hər hansı əlavə risk yaratmır», - deyərək məlumatda vurğulanıb.

Səhiyyə Nazirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən Xüsusi Təhlükəli İnfeksiyalara Nəzarət Mərkəzindən də məlumat verilib ki, bu günə qədər Azərbaycan ərazisində hantavirus infeksiyasına şübhəli və ya təsdiqlənmiş yoluxma halları qeydə alınmayıb.

Bildirilib ki, hantavirus ölkəmiz üçün endemik hesab edilmir və mövcud epidemioloji vəziyyət virusun yayılma riskinin aşağı olduğunu göstərir. Qeyd edilib ki, hazırkı vəziyyət əhali üçün narahatlıq doğurmur və epidemioloji durum müvafiq qurumlar tərəfindən daim nəzarətdə saxlanılır.

Həmçinin mərkəz tərəfindən profilaktik məqsədlə əhaliyə sadə gigiyenik qaydalara əməl etmək tövsiyə olunub. Vurğulanıb ki, bunun üçün yaşayış və iş yerlərində sanitar-gigiyenik qaydalara riayət edilməli, gəmiricilərin məskunlaşmasının qarşısını almaq üçün mütəmadi deratizasiya tədbirləri görülməli, açıq sahələrdə və köhnə, uzun müddət istifadə olunmayan məkanlarda təmizlik işləri aparılarkən qoruyucu vasitələrdən istifadə edilməli, gəmiricilərlə birbaşa təmasa yol verilməməlidir.

WUF13-də mənzil və səhiyyə məsələlərinə dair dialog təşkil edilib

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Əgər onlar təhlükəli yaşayış şəraitinə və ekoloji risklərə məruz qalarlarsa, bu təsirlər ömür boyu davam edə bilər. Biz uşaqları böyük üçün hazırlanmış siyasətlərlə qoruya bilmərik. Buna görə də dünyanı onların gözü ilə qurmalıyıq, çünki onların gələcəyi bundan asılıdır», - deyərək Abheet Solomon bildirib.

ÜST-nin Azərbaycan nümayəndəliyinin əməkdaşı Turanə Əliyeva «Mənzil və sağlamlıq» mövzusunda kifayət qədər diqqət yetirilməyən bir sahədən - əlçatanlıq, əlilliyin inklüzivliyi və köməkçi texnologiyaların birlikdə dayanıqlı və ədalətli şəhər inkişafının əsas hərəkətverici qüvvələri olmasından danışdı. O deyib ki, ÜST-nin baxış bucağından yanaşdıqda, sağlamlıq yalnız yaşamağı və ya xəstəliklərin olmamasını nəzərdə tutmur: «Bu gün ÜST sağlamlığın daha bir mühüm göstəricisini - funksionallığı tanıyır. Funksionallıq dedikdə, biz əlçatanlıqdan, iştirakdan və inklüzivlikdən danışırıq. Bu anlayış əsasdır. Əgər biz bu gün mənzil mövzusunda danışırıqsa, şəhərlərin insanlara təqdim etdiyi mənzil şəraitinin onların funksional həyatını necə dəstəklədiyini düşünməliyik. ÜST-nin mənzil və sağlamlıq üzrə tövsiyələrinə əsasən, mənzil yalnız fiziki sığınacaq deyil. O, ətraf mühit risklərindən qorunmanı təmin etməli, kifayət qədər yaşayış sahəsi təqdim etməli və əlçatan olmalıdır. Bu xüsusiyyətlər seçim deyil, onlar zəruridir və insanların həyat keyfiyyətini, rifahını və cəmiyyətə inteqrasiyasını müəyyən edir», - deyərək Turanə Əliyeva bildirib.

ÜST nümayəndəsi deyib ki, biz global demoqrafik və epidemioloji dəyişikliklərin baş verdiyi bir dünyada yaşayırıq. Bu gün şəhərlər böyüyür, əhali isə



yaşlanır, qeyri-infeksiyon xəstəliklərin yayılması, əlilliyi olan insanların sayı artır. İnsanların yaşadığı xroniki sağlamlıq vəziyyətlərinin daha geniş yayılmasını görürük. Onların hamısı müəyyən funksional məhdudiyyətlərlə üzləşəcək və eyni zamanda, daha çox vaxtlarını evdə keçirəcəklər. Bu səbəbdən ev onların müstəqilliyini, sosial inklüzivliyini və ümumi rifahını müəyyən edən əsas amilə çevrilir.

Onun sözlərinə görə, digər bir perspektiv isə iqlim dəyişikliyi: «Ev insanları ekstremal hava şəraitindən - istidən və soyuqdan qoruyan əsas məkandır. Bu xüsusiyyətlər də seçim deyil, zərurətdir və bu, mənzilin artıq ictimai sağlamlıq baxımından vacib bir ehtiyac olduğunu göstərir. Dünyada bir milyardan çox insan müxtəlif formalarda əlilliklə yaşayır və onların funksional imkanları məhduddur. Bu baxımdan, köməkçi texnologiyalar mühüm rol oynayır. Bunlar insanların hərəkətliyini, görmə və eşitmə imkanlarını, ünsiyyətini dəstəkləyən sadə vasitələrdir, onların müstəqil və ləyaqətli həyat sürməsinə kömək edir. Lakin həmin texnologiyalar yalnız əlçatan mənzil olduqda effektiv ola bilər. Əlçatan mənzil və köməkçi texnologiyalar bir-birini tamamlayır. İnsanların funksional həyatını təmin etmək üçün

hər iki amil vacibdir. Bəs həll yolu nədir? Çox sadə dizayn elementləri böyük fərq yarada bilər: pilləsiz girişlər, geniş qapılar və digər sadə xüsusiyyətlər funksional məhdudiyyətləri olan insanların həyatını asanlaşdırır. ÜST-nin araşdırmaları göstərir ki, əlçatmaz mənzillər qarşısı alınmayan xəsarət riskini artırır və insanların sosial asılılığını gücləndirir. Əksinə, əlçatan mənzil müstəqilliyi artırır, funksionallığı dəstəkləyir və xəsarətlərin qarşısını alır.

Bütün bu sübutlara baxmayaraq, tətbiq sahəsində boşluqlar qalmaqdadır. Bu gün əlçatanlıq çox vaxt şəhər planlaşdırmasından ayrı bir məsələ kimi nəzərdə keçirilir. Halbuki biz onun şəhər inkişafı və mənzil dizaynına tam inteqrasiya olunmasını istəyirik.

Bu mürəkkəb məsələdir və çoxşaxəli yanaşma tələb edir. Əgər biz heç kəsi geridə qoymayan şəhərlər qurmaq istəyiriksə, biliklərimizi, təcrübəmizi və resurslarımızı birləşdirməli və hamı üçün əlçatan və yaşamaq üçün əlverişli şəhərlər və mənzillər yaratmalıyıq».

Sessiya çərçivəsində bu istiqamətlərin daha uyğunlaşdırılması və praktik «One UN» həllərinə necə çevrilə biləcəyi, davamlı mənzil siyasətləri vasitəsilə sağlamlıq nəticələrinin necə gücləndirilə biləcəyi müzakirə olunub. Bildirilib ki,

mənzil məsələsi insan və ekosistem sağlamlığı, rifah ilə dərin və ayrılmaz şəkildə bağlıdır. Müxtəlif şəhər kontekstlərində mənzil siyasətləri yalnız yaşayış şəraiti ilə deyil, həm də əlçatanlıq, yerləşmə, iqlim və fəlakət risklərinə davamlılıq, əsas xidmət və infrastruktur imkanlarına çıxış, ekoloji rifah və biomüxtəliflik kimi daha geniş struktur amillər vasitəsilə formalaşır. Bunların təhsil nəticələrinə, iqtisadi məhsuldarlığa və digər sahələrə də dolağı təsirləri olur.

BMT sistemi çərçivəsində fəaliyyət göstərən müxtəlif qurumlar uzun illərdir ki, mənzil təminatı məsələlərinə fərqli, lakin bir-birini tamamlayan prizmadan yanaşırlar. Bu qurumların prioritet istiqamətləri fərqlənsə də, onların fəaliyyəti bütövlükdə həssas əhali qrupları üçün, eləcə də qeyri-rəsmi və ya yüksək riskli şəhər mühitində yaşayan insanların sağlamlıq göstəricilərinin və rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəlib. Bu baxımdan, mənzil və səhiyyə məsələlərinin kəsişməsi «One UN» dialogunun mühüm əlavə dəyər yarada biləcəyi strateji platformadır. Müxtəlif mandat və baxış tərzlərinin konsolidasiyası sayəsində BMT sistemi milli və yerli hökumətlərə pərakəndə yanaşmalardan uzaqlaşmağa, eləcə də insanların sağlamlığını, sosial bərabərliyi və şəhər dayanıqlığını təmin edən daha inteqrasiya olunmuş, çoxsektorlu və çoxşaxəli həllərin tətbiqinə yönəlmiş effektiv dəstək göstərə bilər.

Qeyd edək ki, WUF13 forumunun Bakıda keçirilməsi ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan tərəfinin də üzərinə müəyyən məsələlər düşüb. O cümlədən, Səhiyyə Nazirliyi WUF13-ün tibbi təminatını həyata keçirib. Nazirliyin mətbuat xidmə-

tindən verilən məlumata görə, sessiya iştirakçılarına tibbi xidməti təmin edəcək tibb müəssisələrinə, yəni Bakı Sağlamlıq Mərkəzi, Milli Oftalmologiya Mərkəzi, Mərkəzi Klinika, Liv Bona Dea, İnternational Medical Centre (Baku Medical Plaza'nın Babək filialı) və Məlhəm Hospitala Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən yerində baxış keçirilib, rəhbərlikləri ilə görüş zamanı şərait, maddi-texniki baza və heyətin ilkin hazırlığı qiymətləndirilib. Məsələ ilə əlaqədar tibb müəssisələri tərəfindən koordinatorlar təyin edilib.

Bildirilib ki, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin tabeliyində olan bir sıra müəssisələr də, yəni Yeni Klinika, Klinik Tibbi Mərkəz, Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanası, Məhəmmədi Modul Tipli Xəstəxana, Respublika Təcili və Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Mərkəzi tibbi yardımın göstərilməsi ilə bağlı tədbirə cəlb olunub.

Tədbirin keçiriləcəyi məkanda işin təşkili və koordinasiya məqsədilə Səhiyyə Nazirliyinin əməkdaşları ayrılıb.

Tədbirlə bağlı zəruri olan tibbi avadanlıq, dərman preparatları və tibbi ləvazimatlara olan tələbat müəyyənləşdirilib və təmin edilib.

Həmçinin Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən tibb müəssisələrindən tədbir zamanı yaradılan tibb məntəqələrində, zəruri olduğu halda tibbi xidmətin göstərilməsi üçün həkim və orta tibb işçisi ayrılıb.

Sanitariya-gigiyena nəzarəti sahəsində tədbirlərin görülməsi məqsədilə qonaqların kütləvi toplaşdıqları məkanlarda (tədbir məkanları və digər) mütəmadi dezinfeksiya işləri aparılıb, ictimai iaşə müəssisələrində, mehmanxanalarda, restoranlarda birgə monitorinqlər keçirilib.

ATU tələbələri İSİM-də təcrübə keçiblər

Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzində (İSİM) Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) İctimai səhiyyə fakültəsinin sonuncu kurs tələbələri bir ay ərzində təcrübə kursu keçiblər.

Mərkəzdən verilən məlumata görə, təcrübə proqramının məqsədi tələbələrin ictimai səhiyyə sahəsində bilik və bacarıqlarını artırmaq, eləcə də xəstəliklərin profilaktikası, sağlam həyat tərzinin təbliği istiqamətində nəzəri və praktiki biliklərini genişləndirməkdir.

İSİM-in direktoru Səbinə Babazadə tələbələrlə görüşərək, onlara Mərkəzin əsas fəaliyyət istiqamətləri və ictimai səhiyyənin aktual mövzuları üzrə görülən işlər barədə məlumat verib. O, tələbələrin bu sahədə peşəkar bilik və bacarıqlar qazanmasının vacibliyini qeyd edərək



onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

ATU-nun İctimai səhiyyə fakültəsinin dekanı müavini Nailə Məmmədova və İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrasının assistenti, təcrübənin koordinatoru Arzu Mehdiyeva İSİM-

də tələbələr üçün yaradılan şəraitə görə təşəkkür ediblər. Onlar vurğulayıblar ki, təcrübə dövrü nəzəri biliklərin real həyat situasiyalarında tətbiqini təmin edən ən vacib tədris mərhələlərindən biridir.

Təcrübə müddətində müxtəlif mövzularda tə-

limlər təşkil olunub, tələbələr İSİM-in rəhbər şəxslərinin və müvafiq ekspertlərinin çıxışlarını dinləyiblər. Bu il 20 ili tamam olan Mərkəz tərəfindən həyata keçirilən sorğu və tədqiqatlar, hazırlanan klinik və metodik vəsaitlər, təşkil olunan tədbir və aksiyalar barədə geniş məlumat verilib, bu fəaliyyətlərin icrası üçün atılan lazımi addımlar izah olunub.

İSİM-də 50-yə yaxın tələbənin keçdiyi təcrübə dövründə ölkəmizdə icra edilən dövlət proqramları, səhiyyə sistemində tətbiq olunan innovativ vasitələr və digər mövzularda gənclərə ətraflı məlumat verilib.

İnteraktiv şəkildə təşkil olunan təcrübə proqramı çərçivəsində ictimai səhiyyə sahəsində qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb, onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb və tələbələrə müxtəlif materiallar təqdim olunub.

Ahıl şəxslər üçün profilaktik tibbi müayinələr təşkil olunub



Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi (İSİM) tərəfindən əhali arasında profilaktik tibbi müayinə aksiyaları davam etdirilir.

Mərkəzdən verilən məlumata görə, növbəti tədbir Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin Ahıl şəxslər üçün sosial xidmət müəssisəsində baş tutub. Müəssisədə ahıl şəxslər arasında «Sağlam yaşlanma» və «Hədəf 13080» layihələri çərçivəsində skrining müayinələri aparılıb və geniş maraqlandırmə işi təşkil edilib.

Sosial xidmət müəssisəsinin direktor vəzifəsini icra edən Fərhad Osmanov bu təşəbbüsü alqışlayaraq, xəstəliklərin profilaktikasına riayət olunmasını təşviq edən belə maarifləndirici tədbirlərin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Aksiya çərçivəsində keçirilən skrininglər zamanı iştirakçıların arterial təzyiqi ölçülüb, ürək-damar sisteminin ümumi vəziyyəti qiymətləndirilib. Müayinə olunan şəxslərə hipertoniya ilə mübarizə, arterial təzyiqə nəzarət və sağlam həyat tərzini ilə bağlı fərdi tibbi məsləhətlər verilib, həmçinin İSİM tərəfindən hazırlanmış maarifləndirici çap materialları paylanılıb.

Qeyd edək ki, İSİM, Azərbaycan Kardiologiya Cəmiyyəti və «Servier Azərbaycan» şirkətinin birgə əməkdaşlığı ilə «Hədəf 13080» layihəsi çərçivəsində müxtəlif müəssisələrdə profilaktik müayinə aksiyaları keçirilir.

Səhiyyə Nazirliyinin Sədətəyi, Akademik C.Abdullayev adına Elmi Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu (ETKI) və Milli Onkologiya Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə Türk Dövlətlərinin Kardionkologiya Konqresi və Birinci Beynəlxalq Süni İntellekt və Robotik Kardiologiya Sammiti keçirilib.

ETKI-dən verilən məlumata görə, Türk dünyasında tibb elmi, innovativ texnologiyalar və beynəlxalq səhiyyə əməkdaşlığı baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyan tədbir kardiologiya, süni intellekt, robotik kardiologiya və rəqəmsal səhiyyə sahələrini ilk dəfə vahid beynəlxalq platformada bir araya gətirib. Konqresdə və sammitdə dünyanın 11 ölkəsindən aparıcı alimlər, beynəlxalq ekspertlər, akademik dairələrin nümayəndələri, səhiyyə sahəsinin rəhbər şəxsləri, tanınmış kardioloqlar, kardionkoloqlar, eləcə də süni intellekt və robot texnologiyaları üzrə mütəxəssislər iştirak ediblər.

Tədbirin rəsmi açılış mərasimində Kardiologiya İnstitutunun direktoru professor Gülnaz Dadaşova bildirib ki, Türk Dövlətləri Kardionkologiya Konqresi və Birinci Beynəlxalq

Türk dünyasının aparıcı kardioloq və süni intellekt mütəxəssisləri Bakıda bir araya gəliblər



Süni İntellekt və Robotik Kardiologiya Sammiti yalnız elmi tədbir deyil, həm də Türk dünyasının ortaq tibbi gələcəyinə yönəlmiş strateji əməkdaşlıq platformasıdır. O qeyd edib ki, müasir dövrdə səhiyyənin inkişafı innovativ texnologiyaların tətbiqi, süni intellekt əsaslı tibbi həllərin genişləndirilməsi və beynəlxalq elmi əməkdaşlığın gücləndirilməsi ilə sıx bağlıdır. Professor Gülnaz Dadaşova vurğulayıb ki, Azərbaycan bu gün regionda tibb elmi və rəqəmsal səhiyyə sahəsində beynəlxalq

əməkdaşlığın mühüm mərkəzlərindən birinə çevrilməkdədir və keçirilən konqres bu istiqamətdə əhəmiyyətli addımdır.

Səhiyyə Nazirliyinin Səhiyyə siyasəti şöbəsinin müdiri Ramik Quliyev çıxışında bildirib ki, müasir dövrdə səhiyyə sisteminin dayanıqlı inkişafı innovativ texnologiyaların tətbiqi, elmi əməkdaşlığın gücləndirilməsi və tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması ilə bir-bəşə bağlıdır. Onun sözlərinə görə, süni intellekt, rəqəmsal səhiyyə və robotik texnologiyalar artıq gələcəyin deyil, bu

günün reallığıdır və bu istiqamətdə türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi böyük əhəmiyyət daşıyır.

Türkiyə Respublikasının Azərbaycandakı səfiri Birol Akgün çıxışı zamanı türk dövlətləri arasında səhiyyə və tibb elmi sahəsində əməkdaşlığın strateji əhəmiyyətindən danışıb.

Tədbirdə çıxış edən AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli Türk dünyasında elm, səhiyyə və innovativ texnologiyalar sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Beynəlxalq tədbirin fəxri qonaqları sırasında həmçinin Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin nümayəndələri, Türkmənistanın, Qırğızistanın və Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin səfirləri və diplomatik nümayəndələri, dövlət qurumlarının rəhbərləri, aparıcı klinika və tibb müəssisələrinin təmsilçiləri, həmçinin beynəlxalq elmi təşkilatların nümayəndələri yer alıblar.

Konqres çərçivəsində keçirilən elmi proqram beynəlxalq səviyyəli akademik məzmunu ilə diqqət çəkib. Xüsusi sessiya-

larda süni intellekt əsaslı diaqnostik sistemlər, robotik müdaxilə texnologiyaları, rəqəmsal klinik idarəetmə və ağıllı xəstəxana modelləri təqdim olunub.

Tədbir çərçivəsində süni intellektin tibbdə tətbiqi, robotik müdaxilə sistemləri, «dəqiq tibb» (precision medicine) təşəbbüsü, rəqəmsal səhiyyə həlləri və gələcəyin tibbi texnologiyaları ilə bağlı aparılan müzakirələr iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, Türk Dövlətləri Kardionkologiya Konqresi və Birinci Beynəlxalq Süni İntellekt və Robotik Kardiologiya Sammiti Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən ümumilikdə 50 DTT balı ilə akkreditasiya olunub.

Türk dünyasında ilk dəfə bu miqyasda keçirilən beynəlxalq konqres və sammit region ölkələri arasında tibbi əməkdaşlığın genişlənməsinə, innovativ texnologiyaların səhiyyəyə inteqrasiyasına, elmi bilik mübadiləsinin gücləndirilməsinə və gələcəyin tibbi modelinin formalaşdırılmasına mühüm töhfə verən beynəlxalq platforma kimi qiymətləndirilir.

Səhiyyə Nazirliyi Akademik V.Axundov adına Elmi Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutunda görkəmli dövlət xadimi, tanınmış alim və səhiyyə qurucusu Vəli Axundovun anadan olmasının 110 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

İnstitutdan verilən məlumata görə, tədbirdə institutun rəhbərliyi, əməkdaşları, alimlər, tibb ictimaiyyətinin nümayəndələri və akademiklərin ailə üzvləri iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə İnstitutun direktoru, professor Adil Allahverdiyev açaraq Vəli Axundovun Azərbaycan səhiyyə sisteminin inkişafı, tibb elminin təşkili və dövlət idarəçiliyi sahəsindəki xidmətlərindən bəhs edib. Bildirilib ki, akademik Vəli Axundovun fəaliyyəti ölkənin səhiyyə tarixində mühüm mərhələ təşkil edir və onun zəngin irsi bu gün də böyük ehtiramla yad olunur.

Daha sonra akademik Vəli Axundovun həyat və elmi fəaliyyətinə həsr olunmuş sənədli film nümayiş etdirilib.

Akademik Vəli Axundov - 110

Elmi Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutunda görkəmli alimin yubileyi qeyd olunub



Tədbirdə Tibbi Profilaktika İnstitutunun şöbə müdiri, dosent Lalə Rüstəmovə «Akademik Vəli Axundovun həyatı və elmi fəaliyyəti» mövzusunda məruzə ilə çıxış edib.

Tədbirdə akademiklərin qızı Nigar Axundova atasına dair

səmimi xatirələrini və fikirlərini iştirakçılarla bölüşüb.

Həmçinin Azərbaycan Tibb Universitetinin Epidemiologiya və biostatistika kafedrasının müdiri, Əməkdar elm xadimi, tibb elmləri doktoru, professor İbadulla Ağayev, eləcə də ins-



titutun Entomologiya bölməsinin müdiri, biologiya elmləri doktoru, dosent Nəsim Nəzərova çıxış edərək Vəli Axundovun elmi, ictimai fəaliyyəti və insani keyfiyyətləri ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

Sonda qeyd olunub ki, akade-

mik Vəli Axundovun zəngin elmi, ictimai və dövlətçilik irsi bu gün də Azərbaycan səhiyyə ictimaiyyəti tərəfindən böyük ehtiramla yad edilir, onun səhiyyə sisteminin inkişafına verdiyi töhfələr isə gələcək nəsillər üçün mühüm nümunə olaraq qalır.

Türk dillərində tibbi terminologiyanın inkişafına töhfə verən yeni lüğət

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Cərrahiyyə Klinikasında «Türk dillərinin tibbi terminoloji lüğətləri» adlı ikicildlik nəşrin təqdimatı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Milli Məclisin Səhiyyə Komitəsinin sədri, akademik Əhliman Əmiraslanov tibbi terminologiyanın əhəmiyyətindən bəhs edərək bildirib ki, bu sahə ən qədim terminologiya sahələrindən biridir. Əsasən latın və yunan dillərinə söykənsə də, zamanla beynəlxalq elmi mühitdə formalaşaraq tibb elminin və praktik fəaliyyətin ayrılmaz hissəsinə çevrilib. O vurğulayıb ki, bu terminlər olmadan tibbi təcrübəni və elmi nailiyyətləri təsvir etmək mümkün deyil.

Akademik qeyd edib ki, ayrı-ayrı terminlərin mahiyyətini anlamaq üçün bəzən uzunmüddətli araşdırmalar tələb olunur. Terminologiya sahəsində fərqli və bəzən ziddiyyətli yanaşmaların mövcudluğu isə bu sahənin mürəkkəbliyini göstərir. Bu səbəbdən terminlərin düzgün, dəqiq və vahid şəkildə işlədilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Ə.Əmiraslanov lüğətin hazırlanmasını çətin və məsuliyyətli proses kimi dəyərləndirib, nəşri mühüm elmi hadisə adlandıraraq və bu işdə əməyi olanlara təşəkkürünü bildirib.

Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti, akademik



Şahin Mustafayev qeyd edib ki, ortaq terminoloji məkanın formalaşdırılması türk ölkələrinin intellektual inteqrasiyası üçün əsas istiqamətlərdən biridir. O bildirib ki, Akademiya bu istiqamətdə müxtəlif sahələr üzrə terminoloji lüğətlərin hazırlanmasını ardıcıl şəkildə həyata keçirir və təqdim olunan nəşr də bu fəaliyyətin davamıdır.

Tədbirdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti akademik İsa Həbibbəyli, Terminologiya Komissiyası sədrinin müavini Sayal Sadıqova, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun aparat rəhbəri Fəxrü Hacıyev, Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədr müavini Günay Əfəndiyeva, eləcə də Qazaxıstan, Qırğızıstan və Özbəkistanın Azərbaycanlı səfirələri və digər natiqlər çıxış ediblər.

Vurğulanıb ki, bu nəşr Türk dünyasında tibbi terminologiya-

nın sistemləşdirilməsi baxımından tarixi və mühüm elmi hadisədir. Natiqlər bildiriblər ki, lüğət müxtəlif türk dillərində yazılmış tibbi mətnlərin daha asan anlaşılmasına, eləcə də süni intellekt əsaslı tərcümə sistemlərinin inkişafına töhfə verəcək.

İki cildə ibarət nəşrdə 8000-ə yaxın tibbi termin 11 dildə təqdim olunub. Terminlər əvvəlcə ingilis və rus dillərində, daha sonra isə Azərbaycan, başkırt, qazax, qaralpak, qırğız, özbək, tatar, türk və türkmən dillərində verilib.

Kitab Türk Akademiyasının təşkilatçılığı, Azərbaycan Terminologiya Komissiyasının dəstəyi və 31 müəllifin iştirakı ilə hazırlanıb. Nəşrin əsasını azərbaycanlı alimlər Nuru Bayramov, Əhliman Əmiraslanov və Çingiz Rəhimov tərəfindən tərtib edilmiş terminlər təşkil edib.

AZƏRTAC-a açıqlamasın-

da ATU-nun Ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının müdiri tibb elmləri doktoru, professor Çingiz Rəhimov bildirib ki, «Türk dillərinin tibbi terminoloji lüğətləri» nəşri Türk dünyasının elmi və tibbi əməkdaşlığı baxımından mühüm və tarixi hadisə kimi dəyərləndirilir. İlk dəfə olaraq müxtəlif türk dillərində tibbi terminlər geniş izahlarla birlikdə sistemli şəkildə bir araya gətirilib: «Məlumdur ki, türk dillərində bəzi tibbi terminlər fərqli şəkildə səslənir. Məqsədimiz türkdilli ölkələr arasında xüsusilə elm və tibb sahəsində daha sıx əməkdaşlığın qurulması, ortaq elmi platformanın formalaşdırılması və qarşılıqlı anlaşmanın gücləndirilməsidir. Bu əməkdaşlığın vacib şərtlərindən biri də ortaq terminoloji bazanın yaradılması və birgə layihələrin həyata keçirilməsidir».

Professorun sözlərinə görə, lüğət həm Azərbaycan dilinin tibbi terminologiya baxımından zənginləşməsinə xidmət edir, həm də türk dilləri arasında elmi yaxınlığın və inteqrasiyanın möhkəmləndiyini göstərir: «Müxtəlif ölkələrdə tibbi terminoloji lüğətlər ayrıca nəşr olunsada, bu layihə türk dillərinin ortaq elmi müstəvidə birləşdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır».

Azərbaycanda stomatologiya sahəsi üzrə izahlı Azərbaycan-İngilis-Rus dillərində lüğətin də hazırlandığını diqqətə çatdıran professor bildirib ki, layihənin ərəsəyə gəlməsində geniş müəllif heyəti iştirak edib. Ümumilikdə lüğətə 8 minə yaxın tibbi termin daxildir.

Aprel də 137 aptek yoxlanılıb

2026-cı ilin aprel ayında Səhiyyə Nazirliyinin Analitik Ekspertiza Mərkəzi (AEM) tərəfindən ümumilikdə 137 aptekdə yoxlama

	
• Aptek sayı	137
• Planlı	131
• Plandankənar	3
• Nöqsanlar	34
• Protokol sayı	34

aparılıb.

Bu barədə Mərkəzdən verilən məlumatda bildirilir ki, yoxlamalardan 4-ü Bakı şəhərində, 133-ü isə ölkənin digər şəhər və rayonlarında yerləşən apteklərdə həyata keçirilib.

Keçirilən yoxlamaların 131-i planlı, 3-ü plandankənar və 3-ü yoxlamadan kənar olub.

Nəticələrə əsasən, 34 aptekdə müxtəlif nöqsanlar aşkar edilib. Aşkarlanmış pozuntularla bağlı Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 210.1, 215.4, 221.1, 221.10, 452.1 və 452.3-cü maddələri üzrə müvafiq inzibati protokollar tərtib olunub.

Antidoping Komitəsi idmançıların müraciətlərini araşdırıb



Səhiyyə Nazirliyinin Antidoping İntizam Komitəsinin iclası keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətinin yaydığı məlumata görə, Antidoping İntizam Komitəsinin sədri İsmayıl Əfəndiyevin sədrliyi ilə baş tutan iclasda idmançılar tərəfindən daxil olmuş müraciətlər əsasında doping qayda pozuntuları ilə bağlı məsələlərə baxılıb.

Dinləmələr Dünya Anti-

doping Kodeksinin tələblərinə uyğun olaraq, bütün maraqlı tərəflərin iştirakı ilə açıq, şəffaf və obyektiv şəkildə aparılıb. Müzakirələr zamanı təqdim olunmuş materiallar hərtərəfli araşdırılıb və ədalətli qərarlar qəbul edilib.

Qeyd edək ki, Səhiyyə Nazirliyinin Antidoping İntizam Komitəsinin tərkibinə bu sahə üzrə ölkənin aparıcı tibb mütəxəssisləri və hüquqşünaslar daxildir.

Naxçıvanda ürək-damar xəstəliklərinin müasir diaqnostika və müalicəsi üzrə təqdimatlar edilib

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi Akademik C.Abdullayev adına Elmi Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu (ETKİ) və Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Naxçıvan şəhərində ilk dəfə «Naxçıvan Sağlamlıq Günləri» və «1-ci Naxçıvan Kardioloji Forumu» tədbirləri keçirilib.

İnstitutdan verilən məlumata görə, tədbirin əsas məqsədi region əhalisinin sağlamlığının qorunması, tibbi xidmətlərin əlçatanlığının artırılması, profilaktik müayinələrin genişləndirilməsi, eləcə də səhiyyə sahəsində müasir elmi nailiyyətlərin tətbiqinin təşviqi edilməsindən ibarət olub.

Layihə çərçivəsində vətəndaşlar üçün genişmiqyaslı profilaktik tibbi müayinələr aparılıb, eyni zamanda, tibb işçilərinin peşə bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə təlim kursları təşkil olunub.

Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanasında «1-ci



Naxçıvan Kardioloji Forumu»nda Muxtar Respublikanın səhiyyə rəhbərliyi, dövlət qurumlarının nümayəndələri, ölkənin aparıcı kardioloqları və beynəlxalq ekspertlər iştirak ediblər. Tədbir çərçivəsində ürək-damar xəstəliklərinin müasir diaqnostika və müalicə yanaşmaları müzakirə olunub, elmi təqdimatlar edilib.

Açılış mərasimində çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası səhiyyə nazirinin səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Rəşadət Nabatov iştirakçıları salamlayaraq forumun işinə uğurlar arzulayıb.

ETKİ-nin direktoru professor Gülnaz Dadaşova isə qeyd edib ki, bu təşəbbüs ilk dəfə olaraq Naxçıvanda genişmiqyaslı şəkildə həyata keçirilir və məqsəd əhaliyə daha yaxın xidmət göstərmək, tibbi xidmətlərin keyfiyyətini və əlçatanlığını artırmaq, eləcə də ən son elmi yenilikləri tibb ictimaiyyəti ilə bölüşməkdir. Tədbir Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən 15 DTT balı ilə akkreditasiya olunub.

Tədbirin gələcək illərdə də davam etdirilməsi və regionda səhiyyənin inkişafına töhfə verməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) «Şəhərsalma və Memarlıq İli» çərçivəsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 103-cü ildönümünə həsr olunmuş «Sağlamlıq və texnologiyanın zirvəsi» adlı beynəlxalq elmi-praktik konfrans keçirilib.

Universitetdən verilən məlumata görə, tədbir Dövlət Himninin səsləndirilməsi və Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Konfransın açılışında çıxış edən universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli «Sağlamlıq və texnologiyanın zirvəsi» mövzusunda həsr olunan tədbirdə yerli mütəxəssislərlə yanaşı, Böyük Britaniya, Özbəkistan, Qazaxıstan və Qırğızıstandan olan qonaqların da iştirak etdiyini bildirib. Rektor üçgünlük konfransın əhəmiyyətini vurğulayaraq qeyd edib ki, əsas məqsəd müasir tibbdə innovativ texnologiyaların tətbiqi, multidisiplinar yanaşmaların elmi müstəvidə müzakirəsi və bu sahədə yeni həllərin təqdim olunmasıdır.

Bu ilki tədbirin ən mühüm yeniliyinin «Şəhərsalma və Memarlıq İli» ilə əlaqədar təşkil olunan xüsusi panel olduğunu vurğulayan ATU-nun rektoru bildirib ki, bu bölmədə «sağlam şəhər» konsepsiyası, yaşıl infrastrukturun ictimai

«Sağlamlıq və texnologiyanın zirvəsi»

ATU-da bu mövzuda beynəlxalq konfrans keçirilib



sağlamlığa təsiri və şəhərsalma ilə tibb elminin inteqrasiyası elmi əsaslarla təhlil edilir.

Daha sonra müasir şəhərsalma konsepsiyalarından bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Ardınca Bakı Şəhər Memarlıq və Şəhərsalma Baş İdarəsinin rəisi Read Qasımov müasir dövrdə şəhərlərin inkişafının insanların həyat keyfiyyəti və sosial rifahı ilə ölçüldüyünü vurğulayıb. O, Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strateji kursun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini, 2026-cı ilin «Şəhərsalma və Memarlıq İli» elan edilməsinin bu sahəyə dövlət qayğısının

bariz nümunəsi olduğunu qeyd edib. Həmçinin Bakının 2040-cı ilədək inkişafına dair Baş planı çərçivəsində reallaşdırılan yaşıl dəhlizlər və ekoloji layihələr, eləcə də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə tətbiq olunan «Ağıllı şəhər» və «Ağıllı kənd» modelləri haqqında məlumat verib. Read Qasımov bildirib ki, Bakının Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü Sessiyasına (WUF13) ev sahibliyi etməsi Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun göstəricisidir.

Türkiyənin Ege Universitetinin dosenti Aziz Eftekhari çıxışında Azərbaycan və Türkiyə universitetləri arasındakı el-



mi əməkdaşlığın uğurlu inkişafından bəhs edib. O, nanobiotexnologiya və innovativ elmlərin müasir şəhərsalma və səhiyyə üçün xüsusi əhəmiyyət daşıdığını, bu sahədə tərəfdaşlıqların genişlənməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, professor Mələhət Sultan konfransın universitetin 2025-2026-cı illər üzrə elmi fəaliyyətinin nəticələrinə həsr olduğunu diqqətə çatdırıb. O bildirib ki, tədbir müasir elmi yanaşmaların və innovativ texnologiyaların səhiyyə sahəsində tətbiqinin əhəmiyyətini bir daha nümayiş etdirir. Prorektor qeyd

edib ki, «Şəhərsalma və Memarlıq İli» çərçivəsində sağlam şəhər mühiti və ictimai sağlamlıq mövzuları xüsusi aktualıq daşıyır. Onun sözlərinə görə, konfrans çərçivəsində müxtəlif elmi sessiyalar və praktiki kurslar keçirilib, daxili xəstəliklər, onkologiya, urologiya və digər sahələr üzrə innovativ yanaşmalar müzakirə olunub. Həmçinin rəqəmsal tibb, süni intellekt və klinik innovasiyalar üzrə yeni istiqamətlər təqdim edilib.

Açılış mərasimindən sonra konfrans plenar sessiyalar və müxtəlif istiqamətlər üzrə elmi məruzələrin təqdimatı ilə davam edib.

2026-cı il üçün doktorantura üzrə Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin tabeliyində olan ali təhsil və elmi müəssisələrə qəbul haqqında

ELAN

Azərbaycan Tibb Universiteti

- «Biokimya» (2406.02) ixtisası üzrə (əyani) – 1.0
- «Biokimya» (2406.02) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «İnsan və heyvan fiziologiyası» (2411.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Mikrobiologiya» (2414.01) ixtisası üzrə (əyani) – 1.0
- «Mikrobiologiya» (2414.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Molekulyar biologiya» (2415.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Parazitologiya» (2429.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Epidemiologiya» (3202.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Psixiatriya» (3211.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Səhiyyə və onun təşkili» (3212.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə (əyani) – 1.0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (əyani) – 1.0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 3.0
- «Endokrinologiya» (3216.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 3.0
- «Otorinolarinqologiya» (3217.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 3.0
- «Pediatriya» (3220.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 4.0
- «Yoluxucu xəstəliklər» (3221.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Sinir xəstəlikləri» (3223.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (əyani) – 2.0
- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Şüa diaqnostikası və terapiyası» (3225.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 3.0
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə (əyani) – 1.0
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 3.0
- «Uşaq cərrahlığı» (3230.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0 (NDU üçün 1 məqsədli yer)
- «Anesteziologiya və reanimatologiya» (3231.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Patoloji anatomiya» (3242.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Patoloji fiziologiya» (3243.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Bərpa təbabəti, idman təbabəti, müalicəvi bədən tərbiyəsi, kurortologiya və fizioterapiya» (3245.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Dərmanların alınma texnologiyası, əczaçılıq işinin təşkili» (3400.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Əczaçılıq kimyası, farmakoqnoziya» (3400.02) ixtisası üzrə (qiyabi) – 4.0 (NDU üçün 1 məqsədli yer)

Ünvan: Bakı şəh., Ə.Qasımzadə küç. 14,
Telefon: 597-43-23

Akademik M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzi

- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Anesteziologiya və reanimatologiya» (3231.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Ürək-damar cərrahlığı» (3236.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0

Ünvan: Bakı şəh., Şərifzadə küç. 196,
Telefon: (+994 12) 497-71-58; (+994 50) 310-32-01

Azərbaycan Elmi - Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu

- «Travmatologiya və ortopediya» ixtisası (3227.01) üzrə (əyani) – 1.0
- «Travmatologiya və ortopediya» ixtisası (3227.01) üzrə (qiyabi) – 2.0

Ünvan: Bakı şəh., Abbas Səhhət küç. 32,
Telefon: 440-00-05

K.Y.Fərəcova adına Elmi - Tədqiqat Pediatriya İnstitutu

- «Pediatriya» ixtisası (3220.01) üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 2.0

Ünvan: Bakı şəh., Bəsti Bağirova küç. 15,
Telefon: 495-21-00

Ə.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutu

- «Mikrobiologiya» (2414.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Epidemiologiya» (3202.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Daxili xəstəliklər» (3205.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Psixiatriya» (3211.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Səhiyyə və onun təşkili» (3212.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Cərrahlıq» (3213.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Endokrinologiya» (3216.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Otorinolarinqologiya» (3217.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Pediatriya» (3220.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Yoluxucu xəstəliklər» (3221.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Dəri və zöhrəvi xəstəliklər» (3222.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0 (NDU üçün 1 məqsədli yer)
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Stomatologiya» (3226.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Uşaq cərrahlığı» (3230.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Anesteziologiya və reanimatologiya» (3231.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Urologiya» (3234.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Urologiya» (3234.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Narkologiya» (3237.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Gigiyena» (3240.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Allerqologiya və immunologiya» (3244.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0

Ünvan: Bakı şəh., Tbilisi pr., 3165-ci məhəllə,
Telefon: 431-40-33

V.Y.Axundov adına Elmi - Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutu

- «Mikrobiologiya» (2414.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Mikrobiologiya» (2414.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Parazitologiya» (2429.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Parazitologiya» (2429.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Epidemiologiya» (3202.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Epidemiologiya» (3202.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 1.0

Ünvan: Bakı şəh., Badamdar qəs., M.Topçubaşov küç. 216,
Telefon: 594-78-34

Elmi - Tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitutu

- «Ftiziatriya» (3228.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Pulmonologiya» (3235.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0

Ünvan: Bakı şəh., E.Süleymanov küç. 2514-cü məhəllə,
Telefon: 421-50-91

Milli Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutu

- «Hematologiya və qanqöcürmə» (3232.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 3.0

Ünvan: Bakı şəh., M.Qaşqay küç. 87,
Telefon: (012) 440-63-34

Milli Onkologiya Mərkəzi

- «Onkologiya» (3224.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Şüa diaqnostikası və terapiyası» (3225.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0
- «Anesteziologiya və reanimatologiya» (3231.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0

Ünvan: Bakı şəh.,
Zərdabi küç. 79 «B»,
Telefon: 530-41-66

Akademik C.M.Abdullayev adına Elmi - Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu

- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (əyani) – 1.0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (əyani, ödənişli əsaslarla) – 1.0
- «Kardiologiya» (3218.01) ixtisası üzrə (qiyabi, ödənişli əsaslarla) – 2.0

Ünvan: Bakı şəh.,
F.X.Xoyski küç. 101 A,
Telefon: 564-25-10

Elmi - Tədqiqat Mamalıq və Ginekologiya İnstitutu

- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (əyani) – 2.0
- «Mamalıq və ginekologiya» (3215.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 2.0

Ünvan: Bakı şəh.,
K.Kazımzadə küç.118,
Telefon: 510-95-97

Azərbaycan Elmi - Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutu

- «Daxili xəstəliklər» (3205.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Sinir xəstəlikləri» (3223.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0
- «Bərpa təbabəti, idman təbabəti, müalicəvi bədən tərbiyəsi, kurortologiya və fizioterapiya» (3245.01) ixtisası üzrə (qiyabi) – 1.0

Ünvan: Bakı şəh.,
Xətai pr. 9,
Telefon: (012) 496-23-07

ATU-da müasir tələblərə uyğun stomatoloji Tədris Mərkəzi açılıb

Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Stomatoloji Klinikasının nəzdində fəaliyyət göstərən və müasir tələblərə cavab verən Tədris Mərkəzi açılıb.

ATU-nun mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli stomatologiya sahəsində təhsil alan tələbələrin praktiki vərdişlərini, bilik və bacarıqlarını artırmaq məqsədilə yenilənən Tədris Mərkəzində yaradılmış müasir infrastruktur, gücləndirilmiş maddi-texniki baza və tədris imkanları ilə yaxından tanış olub.

Açılış mərasimində Mərkəzin fəaliyyəti haqda ətraflı məlumat verilib. Vurğulanıb ki, əsaslı şəkildə yenilən



nən mərkəz ən son texnologiyalara uyğun avadanlıq, müasir stomatoloji qurğular, zəruri tibbi ləvazimat və mulyajlarla tam təmin edilib.

Ətraflı baxış keçirildikdən sonra müvafiq tövsiyələrini də verən rektor ümumilikdə yaradılmış şəraiti müsbət dəyərləndirib.

Cəbrayılada növbəti sağlamlıq aksiyası zamanı 120 nəfər müayinə olunub

Səhiyyə Nazirliyi «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı» çərçivəsində kompleks tibbi müayinələrini və maarifləndirici tədbirləri davam etdirir. Bu məqsədlə növbəti aksiya Cəbrayıl rayonunda uğurla keçirilib.

Bu barədə Nazirliyin mətbuat xidmətinin verdiyi məlumatda bildirilir ki, bu məqsədlə Səhiyyə Nazirliyi Elmi Tədqiqat Mamalıq və Ginekologiya İnstitutunun ixtisaslaşmış tibbi heyətinin Cəbrayıl şəhərində keçirdiyi növbəti tibbi-humanitar aksiya çərçivəsində bölgə sakinlərinə konsultativ və profilaktik tibbi xidmətlər göstərilib. Tibbi heyətin tərkibində 6 mama-ginekoloq, 1 ultrasəs müayinəsi üzrə həkim, 1 neonatoloq, 1 mama və 1 tibb bacısı yer alıb.

Aksiya zamanı qadınlar üçün geniş ginekoloji müayinələr aparılıb, reproduktiv sağlamlıq, hamiləliyin planlaşdırılması, sonsuzluq, hor-



monal dəyişikliklər və hamiləlik dövründə tibbi nəzarət mövzularında konsultasiyalar təqdim olunub. Ultrasəs müayinələri vasitəsilə pasiyentlərin sağlamlıq göstəriciləri qiymətləndirilib, hər bir müraciət edən şəxsə fərdi tibbi tövsiyələr verilib.

Səyyar tibbi xidmət yalnız qadın sağlamlığı ilə məhdudlaşmayıb. Körpə və uşaqlar neonatoloq tərəfindən müayinə olunub, onların sağlamlıq vəziyyəti dəyərləndirilib. Valideynlərlə aparılan maarifləndirici söhbətlərdə düzgün qidalanma, erkən inkişaf mərhələləri, immunitetin qorunması və mütəmadi tibbi nəzarətin əhəmiyyəti xüsusilə vurğulanıb.

Tibbi aksiya zamanı 120 nəfər müayinədən keçirilib.

Həkimlərin əhali ilə keçirdiyi maarifləndirici görüşlərdə ana və uşaq sağlamlığının qorunması, xəstəliklərin erkən aşkarlanması, profilaktik müayinələrin vacibliyi və sağlam həyat tərzinin təşviqi əsas mesaj kimi ön plana çıxıb.

Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən bu cür səyyar tibbi-humanitar aksiyalar regionlarda yaşayan vətəndaşların ixtisaslaşmış tibbi xidmətlərə çıxış imkanlarının genişləndirilməsi, xüsusilə qadın və uşaq sağlamlığının qorunması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

AŞAĞIDAKI TİBB MÜƏSSISƏSİ GÖSTƏRİLƏN VAKANT YERƏ MÜSABİQƏ ELAN EDİR

K.Y.Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutu

Anesteziologiya, reanimatologiya üzrə elmi şöbə:

Şöbə müdiri – 1.0

Tibbi-sosial araşdırmalar və elmi-tədqiqat işlərinin planlaşdırılması üzrə elmi şöbə:

Şöbə müdiri – 1.0

Uşaq xəstəlikləri (Pediatriya) üzrə elmi şöbə:

Şöbə müdiri – 1.0

Diaqnostik tədqiqatlar üzrə elmi laboratoriya:

Şöbə müdiri – 1.0

*Ünvan: Bəsti Bağrova küç., 17
Telefon: 436 – 93 – 26*

Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi

Elmi-metodik və informasiya şöbəsi:

Şöbə müdiri – 1.0

Aparıcı elmi işçi – 1.0

Böyük elmi işçi – 1.0

Elmi laborator araşdırma şöbəsi:

Hemoblastozların diaqnostikası və monitorinqi bölməsi:

Kiçik elmi işçi - 2.0

Elmi kliniki araşdırma şöbəsi: Hematologiya bölməsi:

Aparıcı elmi işçi - 1.0

Böyük elmi işçi - 2.0

Kiçik elmi işçi - 2.0

Uşaq hematologiya bölməsi:

Kiçik elmi işçi - 1.0

Ünvan: Mirəli Qaşqay küç., 145

Telefon: 440 53 18

Başağlıqı

Səhiyyə Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi nazirliyin Milli Onkologiya Mərkəzinin Şüa terapiya şöbəsinin həkim-radioloqu **ASIF AKİF OĞLU NƏSİRLİNİN** vəfatından dərin kədər hissi keçirdiyini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Elmi-Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutu

Balneofizioterapiya üzrə elm şöbəsi:

Kiçik elmi işçi – 1.0

Naftalan nefti ilə müalicə üzrə elm şöbəsi:

Böyük elmi işçi -1.0 (t.ü.f.d.)

Kiçik elmi işçi -1.0

Nevrologiya üzrə elm bölməsi:

Böyük elmi işçi -1.0 (t.ü.f.d.)

Elmi işçi -1.0

Kurort ehtiyatlarının öyrənilməsi üzrə elm şöbəsi:

Kiçik elmi işçi – 0.5

Terapiya üzrə elm bölməsi:

Aparıcı elmi işçi -1.0 (t.ü.f.d.)

Böyük elmi işçi -1.0 (t.ü.f.d.)

Klinik neyrofiziologiya üzrə elmi laboratoriya:

Böyük elmi işçi -1.0 (t.ü.f.d.)

Diaqnostik tədqiqatlar üzrə elmi laboratoriya:

Kiçik elmi işçi – 2.0

Artrologiya bölməsi:

Kiçik elmi işçi – 1.0

Təşkilati-metodik və informasiya patent işləri üzrə elm şöbəsi:

Kiçik elmi işçi -1.0

Ünvan: Xətai pr., 3.

Telefon: 466 44 43

«Respublika sixiatriya Xəstəxanası» publik hüquqi şəxsi

Psixoloq – 3.0

Sosioloq – 2.0

Ünvan:

Şeyx Hüseyin küç., 69/71

Telefon: 455 10 91

Etibarsız sayılır

Binəqədi rayon Gigena və Epidemiologiya Mərkəzinin MN1513545 sayılı İnzibati Xəta haqqında protokolu itdiyi üçün etibarsız hesab edilsin.

Baş redaktor:
N.MƏCİDOVA

Baş redaktorun müavini:
S.NƏBİYEVƏ

Qəzet 1991-ci il yanvarın 5-dən nəşr olunur.

Təsisçi:

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatda alınmışdır.

Qeydiyyat nömrəsi: B92

Ünvan:

Həsən bəy Zərdabi küç., 96.

3-cü mərtəbə, 6-cı otaq

Tel./faks: (012) 596-06-61

E-mail: tibbqazeti@mail.ru

www.tibbqazeti.az

Müəlliflərin fikirləri qəzetin mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. Redaksiyaya gələn yazılar geri qaytarılmır, onlara rəy verilmir.